Archeologický ústav Akademie věd České republiky v Brně

Přehled výzkumů

53-1

Brno 2012

Přehled výzkumů

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal
Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board Pavel Kouřil

Redakční rada Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozlowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography Alice Del Maschio

Software
Software Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Adress Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html

Tisk
Print Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks
Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

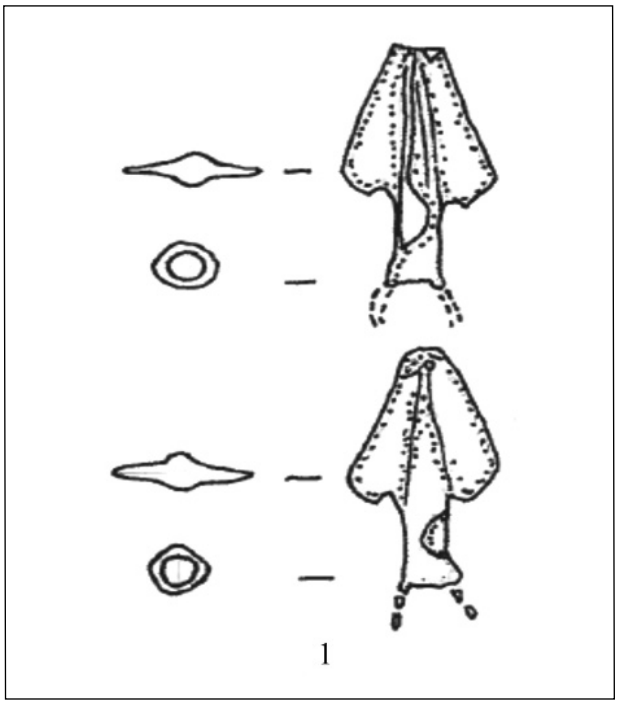

Obr. 2. Staré Zámky u Líšně: bronzová šipka se zpětnými háčky.
Fig. 2. *Staré Zámky by Líšeň: bronze arrow.*

Literatura

Čižmař, M. 2004: *Encyklopedie hradišť na Moravě a ve Slezsku.* Praha.

Eckhardt, H. 1996: *Pfeil und Bogen: eine archäologisch-technologische Untersuchung zu urnenfelder - und hallstattzeitlichen Befunden.* Espelkamp.

Staňa, Č. 1960: *Slovanské obytné objekty na Hradišti Staré Zámky u Líšně.* Památky archeologické 51/1, 240–293.

Staňa, Č. 1972: Velkomoravské hradiště Staré Zámky u Líšně. *Monumentorum tutela – Ochrana pamiatok* 8, 109–159.

Resumé

The detector research was made in November 2011. It was found bronze arrow typ 4/D according Eckhardt, H. 1996.

Brno (k. ú. Město Brno, okr. Brno-město)

Jakubské náměstí, parc. č. 44. KSPP - velatická fáze. Sídliště. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Zpřístupnění brněnského podzemí – Kostnice u sv. Jakuba v Brně - II. etapa“. Terénní část proběhla ve své hlavní části během května až srpna 2011.

Z pravěkých aktivit byly zachyceny relikty dvou zahloubených subjektů. První byl situován 4,5 m jižně od jihozápadního nároží stávajícího kostela, druhý 8,5 m jihozápadně od stejného nároží. Ve druhém případě lze uvažovat o funkci zásobní jámy (obr. 3). Na jejím dně a zčásti také ve výplni se nacházely fragmenty jednotlivých lidských kostí. Zřejmě náležely jediné osobě. Keramický materiál získaný z výplně jámy lze zařadit do velatické fáze KSPP. První jáma byla reprezentována jen segmentem dna a nepatrné části výplně, ze které nebyl získán žádný datační materiál. Pravděpodobně by se opět mohlo jednat o zásobní jámu (Černá, Zůbek 2012).

Lucie Černá, Pavel Staněk, Antonín Zůbek

Literatura

Černá, L., Zůbek, A. 2012: *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Zpřístupnění brněnského podzemí – Kostnice u sv. Jakuba v Brně - II. etapa“*. Rkp. nálezové zprávy, č.j. 1/12. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archaia Brno o.p.s.

Resumé

Brno (Kataster Brno-Město, Bez. Brno-město), Jakubské Platz. Velaticer Phase der mitteldonauländische Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

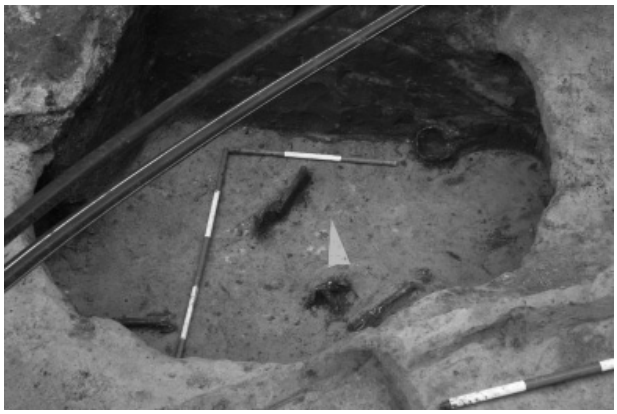

Obr. 3. Brno. Jakubské náměstí. Zásobní jáma. Pohled od jihu.
Abb. 3. *Brno, Jakubské Platz. Vorratsgrube. Blick von Süd.*

Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)

Vídeňská ulice, p. č. 641/1, 640/8, 640/17, Polní ulice p. č. 433/1. Mladší až pozdní doba bronzová (?). Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsících srpnu a září 2011 proběhl záchranný archeologický výzkum, který byl vyvolán stavbou SO 06 prodloužení horkovodu a SO 15 přípojka horkovodu pro SO 01 „Obytný soubor Brno, Vídeňská, domy A+B“.

Záchranný archeologický výzkum při jižní straně ulice Polní a západní straně ulice Vídeňské (zaměření jednotlivých sond viz kap. Středověk) výrazně přispěl k doplnění našich informací o osídlení paleolitu (viz kap.

Paleolit), neolitu a eneolitu (viz kap. Neolit a eneolit) a snad i doby bronzové v pravobřežní části Starého Brna.

V sondě S1 na ulici Polní byla z jednoho objektu získána nepočetná kolekce střepů, které bychom snad mohli zařadit do období mladší až pozdní doby bronzové (za určení keramických nálezů laskavě děkujeme Mgr. M. Kučovi). Ze starších výzkumů v nejbližším okolí známe nálezy z mladší doby bronzové z výzkumu v roce 1999 v konventu Milosrdných bratří (Matějíčková 2000, 153), v roce 2004 na parcele domu Vídeňská 15 bylo zachyceno osídlení pozdní doby bronzové až halštatské (Holub, Kolařík, Merta, Peška, Zapletalová, Zůbek 2005, 149). V roce 2009 při výzkumu na ulici Vídeňské byly mezi atypickými pravěkými střepy též identifikovány nálezy z doby bronzové či halštatské, v jednom případě byla rozeznána příslušnost k velatické kultuře (Neruda, Nerudová, Sedláčková, Zapletalová 2010, 15–16).

Lenka Sedláčková, Pavel Staněk

Literatura

Holub, P., Kolařík, V., Merta, D., Peška, M., Zapletalová, D., Zůbek, A. 2005: Předběžné výsledky záchranných archeologických výzkumů v Brně v roce 2004. *Přehled výzkumů* 46, 111–169.

Matějíčková, A. 2000: Brno (k. ú. Štyřice, okr. Brno-město). Vídeňská ulice. Konvent Milosrdných bratří. *Přehled výzkumů* 41 (1999), 153.

Neruda, P., Nerudová, Z., Sedláčková, L., Zapletalová, D. 2010: *„Bytový dům Vídeňská, I. etapa, Brno“*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. 24/10. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archaia Brno o. p. s.

Resumé

A settlement belonging most probably to the late Bronze Age was discovered by the salvage archaeological excavation at Polní Street.

Cetkovice (okr. Blansko)

„Bahnička“. Starší doba bronzová. Rovinné sídliště. Povrchový sběr.

Při povrchové prospekci na lokalitě vedené v evidenci autora jako Cetkovice 1 byl sebrán zlomek keramiky opatřený drobným pupkem posazeným na trojici vodorovných linek (obr. 4.). Místo nálezu udávají na ZM 1:10 000, listu 24-21-16 koordináty ZSČ:JSČ (355:120). Z lokality byly dosud známé nálezy z mladší doby římské (Vích 2007, 180) a zlomky klasifikované jako nálezy z mladší doby bronzové (Vích 2010, 35). Popsaná výzdoba a ani charakter keramické hmoty těmto obdobím neodpovídá. Jako nepravděpodobnější datování se s ohledem na aplikovanou výzdobu jeví starší doba bronzová což by znamenalo rozšíření dosud poměrně omezeného počtu lokalit daného období na Malé Hané (Vích 2010, 60).

David Vích

Literatura

Vích, D. 2007: Českomoravské pomezí v době římské. *Pravěk Nová řada - Supplementum* 17. Brno, 173–229.

Vích, D. 2010: Nálezy kultury lužických popelnicových polí na českomoravském pomezí. *Pravěk Nová řada - Supplementum* 20. Brno.

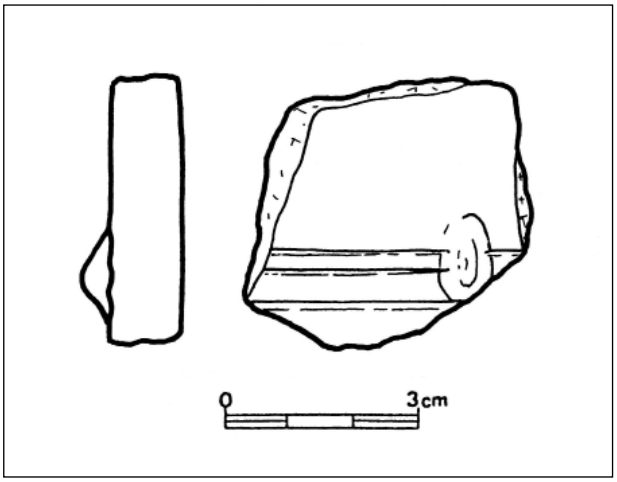

Obr. 4. Cetkovice 1. Střep ze starší doby bronzové.
Abb. 4. *Cetkovice 1. Altbronzezeitliche Scherbe.*

Resumé

Cetkovice (Bez. Blansko). „Bahnička“. Altbronzezeitliche Scherbe. Lesefund.

Čechy (okr. Přerov)

Extravilán obce. „Hanák“. KLPP. Kulturní vrstva. Záchranný výzkum.

V rámci realizace protipovodňových a protierozních opatření v k.ú. Čechy byl na podzim r. 2010 pracovníky Archaia Olomouc zajišťován záchranný archeologický výzkum při provádění zemních prací a s nimi souvisejících zemních úprav při realizaci retenční nádrže určené k transformaci povodňové vlny. Obec Čechy u Přerova se rozkládá cca 7 km jihovýchodně od Přerova na levém břehu říčky Moštěnky, ve zvlněné krajině předhůří Podbeskydské pahorkatiny v průměrné nadmořské výšce 226 m. Zájmová plocha je situována při severozápadním okraji intravilánu obce, v trati Hanák, situované severně nad komunikací Přerov – Bystřice pod Hostýnem. V rámci budování ZV výkopu pro založení tělesa zemní hráze byla provedena dokumentace odkrytých profilů. stavby retenční nádrže. Hráz je situována v dolní partii původního mělkého údolí s protékající méně vydatnou vodotečí a byla v minulosti zanášena svahovým splachem. Na podložní vrstvy tuhé žlutohnědé spraše a sprašové vrstvy se slabou příměsí prachové hlíny nasedá, v úrovni cca